

Дан српског јединства, слободе и националне заставе



Србија и Република Српска 15. септембра обележавају заједнички празник – Дан српског јединства, слободе и националне заставе. На централној манифестацији у Нишу, у присуству председника Републике Србије г. Александра Вучића, председника Републике Српске г. Милорада Додика, Преосвећеног Епископа нишког г. Арсенија, највиших државних званичника и неколико хиљада грађана, говорио је Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије:

– Радујем се што сам поново са вама овде у Нишу, драге Нишлије, житељи царског Константиновог града, мартирополиса, града мученика, града који је стамени камен хришћанства и Цркве Божје у нашем народу. Овде је светлост Христовог учења засјала још у најранијим вековима Цркве потврђена верношћу, јунаштвом, жртвом и чувањем вере православне у сваком наредном веку до дана данашњег. Од читаве славне историје овог града поменуо бих само Чегар и Ћеле-кулу. Те две историјске епизоде најречитије сведоче да српски народ овог краја непогрешиво јасно разуме шта је то јединство и шта је то слобода, исто као што је и свим срцем доказао да је вредан јединства и вредан слободе. Зато ми је посебно драго што заједно са

вама упућујем честитку целом нашем народу где год се налазио, јер по речима песника: И свуда гдје је српска душа која, тамо је мени Отаџбина моја, мој дом и моје рођено огњиште!

Зато радошћу устрептале душе одавде, из поносног хришћанског и православног Ниша, честитамо свим нашим сународницима Дан српског јединства, слободе и националне заставе желећи да се одјек овог поздрава разлегне и допре и до најудаљенијих географских крајева, где год да светосавско срце бије. У псалмима, најлепшим стиховима које свет свакодневно на различите начине већ три хиљаде година понавља, бесмртни песник Свети цар Давид кличе: Радоваћемо се за спасење твоје, и у име Бога својега дигнућемо заставу. Исто тако и ми данас дижемо нашу заставу тробојницу у име Бога и за спасење наше, за спас нашег, али и свих народа који са нама живе што јемчи двоглави крстоносни орао са штитом. Тако Богу поверавамо сопствену заштиту, опстанак и напредак у слободи, али увек и неодвојиво од свих наших суграђана без обзира на веру и народност. Зато овај празник јединства и слободе прослављамо ми који данас живимо у Републици Србији и Републици Српској са другим нашим саплеменицима у Црној Гори, Хрватској, Македонији и другде, где год да живе широм земљиног шара. То значи да јединство о којем говоримо јесте јединство Срба Републике Српске и Републике Србије, али се не ограничава само на ове географске међе и просторне границе. Оно нема ни временске оквира, јер није ограничено само савременим тренутком, него је дијахроно, протеже се кроз историју. Јер ми, православни хришћани, кроз молитву и љубав, кроз нашу културну баштину и дивну традицију, у јединству смо са свим нашим прецима који су имали безграничну саможртвену љубав према свом народу, његовој Цркви и држави, према истини, правди и слободи. На сличан начин и ми настојимо да честитим радом идемо напред молећи се притом Господу за мир у себи и градећи мир око себе. У јединству смо и са онима који долазе, са децом наше деце, са будућим поколењима. Стога наше јединство никад није било нити сме бити ускогрудо, није и не сме бити идеолошко јединство које дели и искључиво. Оно чак никада није било затворено само у оквира нашег национа. Напротив, кроз читаву историју били смо гостољубив народ, отворен, без приземних комплекса и стога су се међу нас насељавали и бивали прихватани као своји, као браћа и сестре, припадници многих других народа. Неки од тих људи су кроз историју ишли дотле да су и сами себе називали Србима и не само доприносили развоју и напретку нашег народа, него се борили и полагали своје животе за њихову и нашу једину Отаџбину.

Хоћу да и овом приликом нагласим, браћо и сестре, да није свако јединство

од Бога благословено. То сви добро знамо. Није свако јединство на корист, а поготово уколико се уједињујемо да бисмо били искључиви или уколико се уједињујемо да бисмо против неког другог. Од Бога је благословено само јединство у добру, у врлини, у љубави, у јединство људи који теже добру, добру за себе и за своје ближње, али и добру за све друге заједнице. Светосавско и светолазаревско искуство нам сведочи да наше јединство мора бити у знаку Христа, у знаку крста. Оно је дијахроно, историјско, има своју хоризонталу, али да би имало смисао, да би било могуће, оно мора имати и своју вертикалу, свој стуб око кога се све организује и гради. Векови постојања српског народа су показали да је тај стуб, та вертикала – православна вера, Православна Црква и јеванђелске вредности Христове. Зар није православна вера и Црква Православна кроз сву историју обликовала наш народ, давала смернице и неговала управо јединство без обзира на прилике и неприлике које су га сналазиле. И кад није било српске државе било је јединства српског народа, а хвала Богу, данас има српске државе и Републике Српске. Али и када тога није било постојала је Православна Црква у Срба. Зар и данас није слична ситуација, кад нас има не само у вековним завичајима широм Балканског полуострва, него и кад смо као народ расејани данас широм света и по свим континентима? Зар и данас није управо света вера православна и Црква Христова у нашем народу родитељка и чуварка тог неутуђивог јединства, наравно подржана јединством нас у држави Србији и Републици Српској? Сагледавајући прошлост, у жељи да пронађемо решења за данашње генерације, као једину звезду водиљу кроз сциле и харибде нашег времена, али и једини гарант трајног и истинског јединства у будућности видимо православну веру и нашу Цркву Светосавску. Само нас је, како поручују генерације Срба које долазе за њим и Свети владика Николај, вера која вољу снажи срце блажи, ко још бољу од ње тражи одржала до данас и може сачувати за будућност.

То наравно ни у ком случају не значи да не треба да се читавим својим бићем старамо за оно што је на земљи, што обезбеђује привредни и економски напредак, бољи живот, сигурније путеве, боље болнице, бржу железницу, савременије школе, све квалитетније, безбедност... Напртоив, све су то насушне потребе. У свему томе, хвала Богу, сведоци смо сви, постоји евидентни напредак и развој и биће га, верујемо, још више. Међутим, уколико се одрекнемо свог идентитета, себе и освештаног начина живота онда смо као празна орахова љуска. Тад једноставно неће бити могуће одолети деструктивним утицајима из увоза који систематски и програмски разарају и наше школе и породице. Зато је наша света обавеза да не жмуримо, него смело изобличавамо промоцију насиља и неморала због чега духовно и

физички страдамо и ми и наша деца. Ни по коју цену не смемо допустити програмско обесмишљавање традиционалне породице као гнезда сигурности и духовног здравља. Уколико наша лична и колективна одговорност учини да наставимо свој историјски ход утртим стазама наших предака, наше јединство има будућност и шансу да не буде заточеник фразеологије празне, него живи живот који нас кроз Христа повезује у нераскидиво крстолико јединство са Богом и међусобно. Зато је одгонетка свих српских недоумица у садашњости и решење за опстанак у будућности, поред свих легитимних и добрих трудова и напора, како каже Свети владика Николај: Вера вечна, вера славна, вера наша православна!

Живели! Срећан и благословен нам Дан српског јединства, слободе и националне заставе!

spc.rs